Værdalsbruket sentralt beliggende i Trøndelag

- relativt industrinært

Kort om virksomheten

- Værdalsbruket eier 900 000 dekar skog og fjell i Verdal kommune
- Arealet utgjør 58% av Verdal kommune
- Eid av Storebrand i perioden 1935-2021, eies nå av Fabritius- gruppen
- Virksomheten omfatter skogbruk, kalkstein, jakt og fiske, hytteutleie
- Værdalsbruket sysselsatte 270 skogsarbeidere i 1945, har i dag 10 ansatte
- Siden 1945 har selskapet investert MNOK 27 i planting og ungskogpleie

Værdalsbruket AS

34% eierandel

INNTRE KJELDSTAD

Location

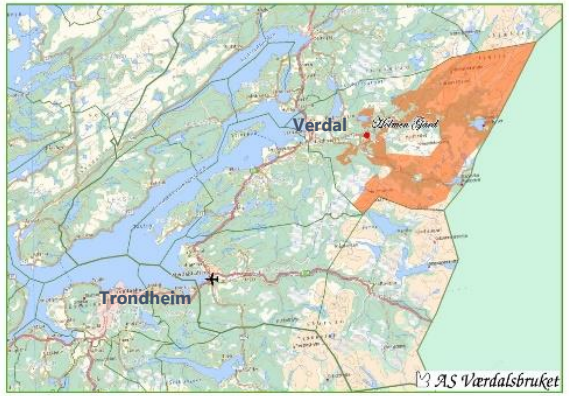

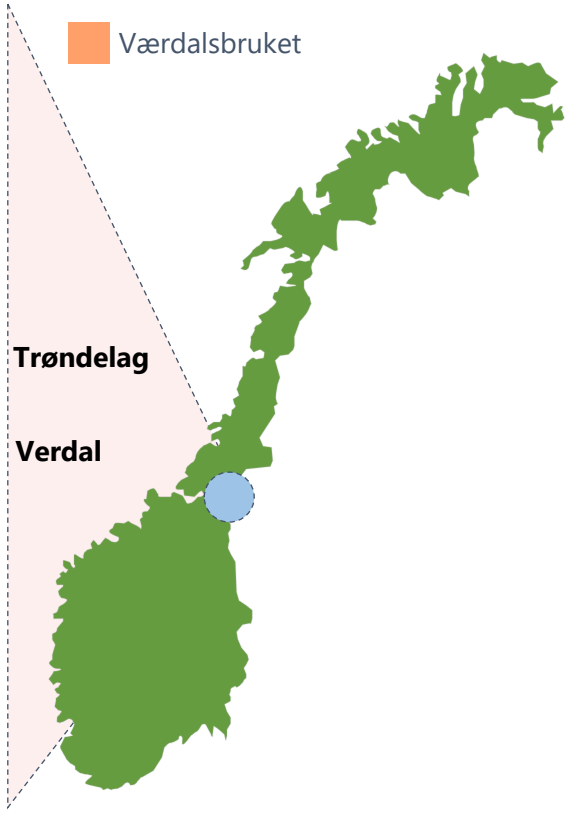

Eiendommene omfatter 900 000 dekar skog og fjell

58% av Verdal kommune

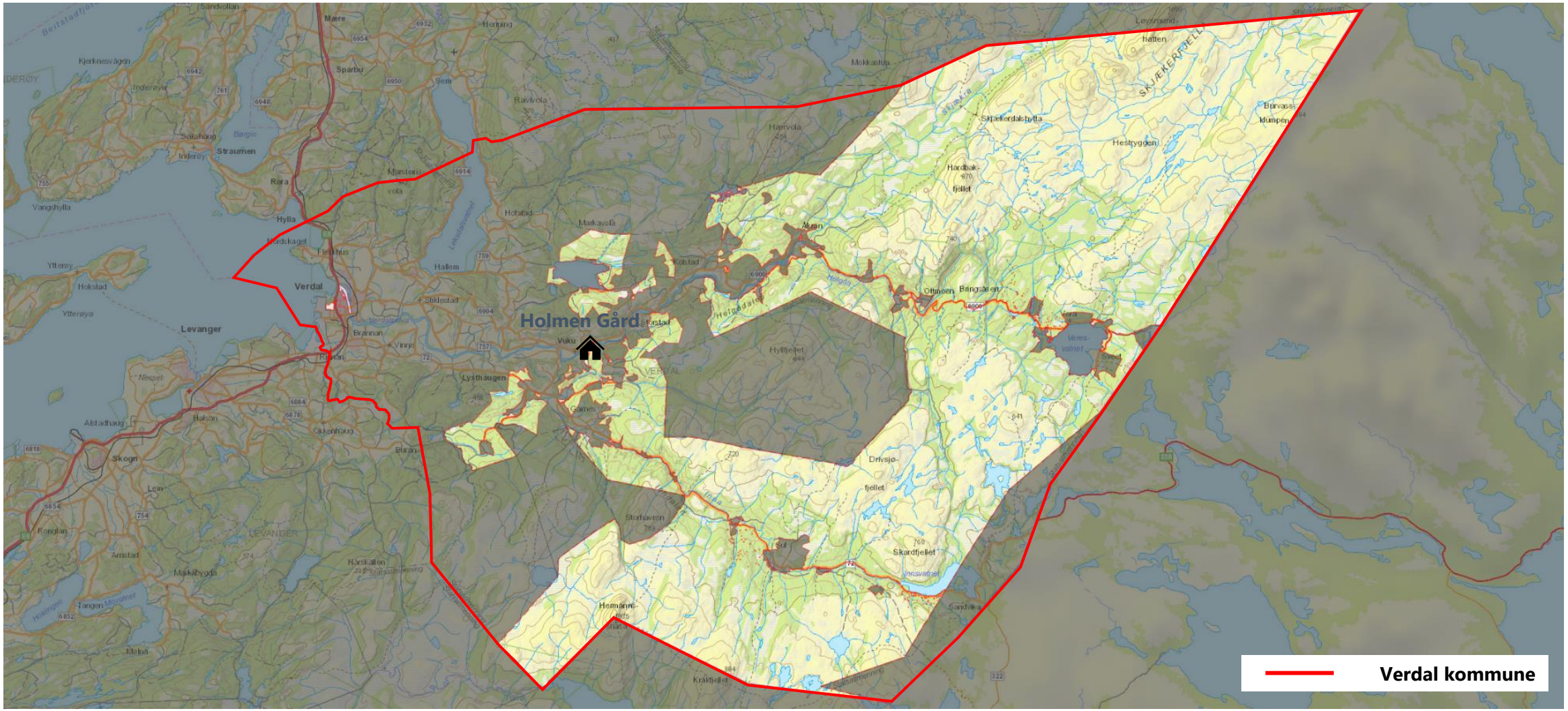

Source: Company Information, Kartverket, Geovekst, Geodata AS

Værdalsbruket AS

Gjelsten: Ny tid og nye muligheter

VERDAL: Milliardæren Bjørn Rune Gjelsten lover å være en raus eier av Værdalsbruket, og tar på seg rollen som garantisten for villaksens ve og vel i Verdalsvassdraget.

ERLEND MALMO OG
JOHAN ARNT NESGÅRD (FOTO)
erlend.malmo@t-a.no

Da Trønder-Avisa traff Gjelsten på staselige Holmen Gård i Vuku torsdag formiddag, hadde han eid Værdalsbruket i drøye 22 timer. Regninga på et sted mellom 800 og 900 millioner kroner ble betalt onsdag.

- I dag føler jeg på et ansvar. For oss var det en unik mulighet da Storebrand meddelte at de ville selge Værdalsbruket. Storebrand har vært en god og rik eier, men har hatt en hemsko i statuttene sine og har hatt begrensede muligheter til utvikling. Vi står mye friere til å skape nye aktiviteter og arbeidsplasser gjennom nye prosjekter, og det har vi tenkt å gjøre. Det er mange spennende muligheter her, sier Gjelsten., og legger til at nå venter et år eller to med voksenopplæring hos Anders Børstad, som har vært disponent i Værdalsbruket gjennom flere år.

- Vi må lære oss eiendommen, og se de mulighetene som ligger her. Det skal vi gjøre sammen med Anders, sier Gjelsten.

- Hva har stått på programmet de to dagene dere har vært her?

- I tillegg til den formelle overtakelsen, har vi vært i møte med den politiske ledelsen i Verdal og møtt alle ansatte i selskapet og fått pratet med dem, sier Gjelsten.

- Vi vil være rause

I sitt første intervju som eier av Værdalsbruket er milliardæren fra Tomrefjord like utenfor Molde opptatt av å si at Fabritius Gruppen AS, som er et heleid Gjelstenselskap, skal være rause eiere overfor lokalsamfunnet. Det innebærer blant annet at kortsalg på jakt og fiske til allmennheten vil videreføres som før.

- Jeg har inntrykk av at dette har vært bra under Storebrand også, så vi skal fortsette med ei god og raus forvaltning, lover Gjelsten.

FAKTA

VÆRDALSBRUKET

- Værdalsbruket AS er et norsk eiendoms- og kapitalforvaltningsselskap i Verdal kommune.
- Bruket forvaltar 900.000 dekar skog og fjell som utgjør 58 prosent av kommunens areal.
- Selskapet har siden 1935 vært eid av Storebrand og Storebrand Livsforsikring.
- Selskapet startet som et sagbruk i 1655, og hovedgeskjeftet i dag er skogbruk, salg av utmarksproduktar og utleie av kalkforekomsten i Tromsdalen.
- Værdalsbruket selger jakt- og fiskeprodukter for et par millioner kroner i året, driver kurs- og konferansested, skogsvirksomhet, leier ut hyttar og hytteområder, og har en av Europas renesto og største kalkforekomster, hvor det årlig tas ut cirka 850.000 tonn kalk.

KILDE: WIKIPEDIA

- Hvilke muligheter ser du i eiendommen?

- Det er mange spennende ting. Vi er inne i ei grønn tid, og skogen blir stadig mer sentral i CO^2-regnskapet, det er jo det grønne skiftet handler om. Også er vi partnere i InnTre som driver med trelast og eiendomsutvikling, det er midt i blinken for oss. Vi eier også tre fjerdedeler av kalkforekomsten i Tromsdalen som vi leier ut til Norcem. Bergverk er noe vi kjenner godt til, blant annet gjennom vårt selskapet Rekefjord Stone. Der eksporterer vi stein til Nord-Europa i forbindelse med vegutbygging og til Nordsjøbassenget der store blokker brukes til å beskytte gassledninger. Vi har også erfaring med kalkforekomsten på Langøya utenfor Holmestrand, sier Gjelsten.

Garanterer for villaksens ve og vel

Han er også opptatt av grønn energi, og mener at det ikke er skadelig å utrede muligheter for kraftutbygging i Verdalsvassdraget, selv om elva per i dag er vernet. Gjelsten selv er langt over snittet interessert i laksefiske, og sier han har dradd i land laks i over 40 norske elver.

Og han tar mer enn gjerne på seg rollen som garantist for villaksen i Verdalselva, kraftutbygging eller ikke.

- Alle parter i det grønne skiftet forplikter seg til å bruke rene ressurser. I Norge har vi vann og vind. Det kan ikke være skadelig for noen at vi utreder fordeler og ulemper med kraftutbygging i Verdalsvassdraget, samtidig som vi tar hensyn til villaksen, sier Gjelsten, og trekker fram fordeler som produksjon av grønn energi, flomproblematikk og regulering som sørger for at det er vann i elva også i tørre sommerdager.

- I den sammenhengen blir det feil å ikke utrede, men samtidig må det forankres i faktainformasjon. Vi vil ikke være tjent med å ha ambisjoner her som ikke er forenelig med det lokalsamfunnet mener, sier Gjelsten.

- Hva med vindkraft?

- Vindkraft krever dramatiske inngrep i naturen, og jeg tror det er klokt å unngå slike utbygginger i Verdal, sier Gjelsten.

- Mange er kritiske til at så store landområder havner i hendene til en mann, hva tenker du om det?

- For Verdal er det positivt med privat eierskap, vi beholder administrasjonen på Holmen Gård, og Anders (Børstad) kan fortsatt bo og jobbe her. Hadde eksempelvis Statskog fått kjøpt Værdalsbruket, ville det ha betydd sentralisering, sier Gjelsten, og understreker igjen at de har til hensikt å skape både aktivitet og arbeidsplasser.

- Vi skal være en aktiv eier, sier han.

Godt inntrykk

Daglig leder i Fabritius Gruppen AS, Asgeir Solheim sier at han håper at ny eier blir målt på hva de faktisk gjør de neste to-tre årene, og på den måten de oppfører seg overfor lokalsamfunnet på.

- Folk skal ikke merke at det har kommet en ny eier hit, i alle fall ikke negativt. Vi skal være en langsiktig eier, og Gjelsten har kjøpt eiendommen i respekt, og for at den har en verdi. Vi har ikke kjøpt eiendommen for å tjene penger, men samtidig er oppkjøpet forretningsmessig forsvarlig. Vi vet også at det har vært en del uenighet om beiterettigheter og slike ting. Både det og andre diskusjoner vil vi ta tak i. Det skal bli ei ny tid med nye muligheter, sier Solheim.

NY EIER: *Nå har Bjørn Rune Gjelsten betalt regninga på mellom 800 og 900 millioner kroner og har overtatt Værdalsbruket. I to dager har han og daglig leder Asgeir Solheim i Fabritius Gruppen AS gjort seg kjent med selskapet sammen med disponent Anders Børstad.*

Historisk data for skogsavvirkning

Gjennomsnittlig hogstvolum på ~ 5.000 m3 siste 3 år, historisk lavt nivå sammenlignet med siste 90 år

Årlig avvirkning 1931-2021, brutto m^3. uten bark

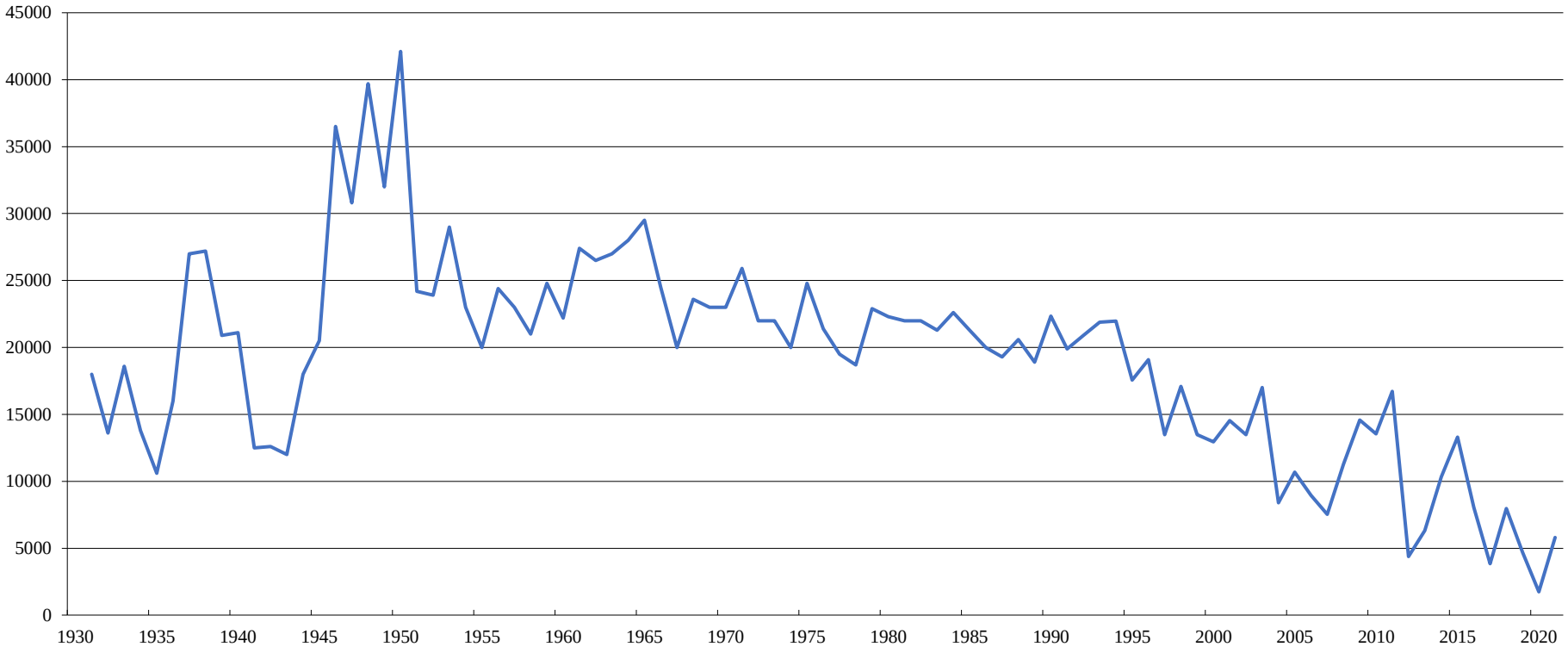

Værdalsbruket AS

Oversikt Værdalsbruket skog / areal ressurser

Økende avvirkningskvantum fra 2050 og fremover - estimering av 40.000 m3 per år fra ~ 2060

Netto slutavvirkningskvantum per år og periode, m³ (tiårsperioder)

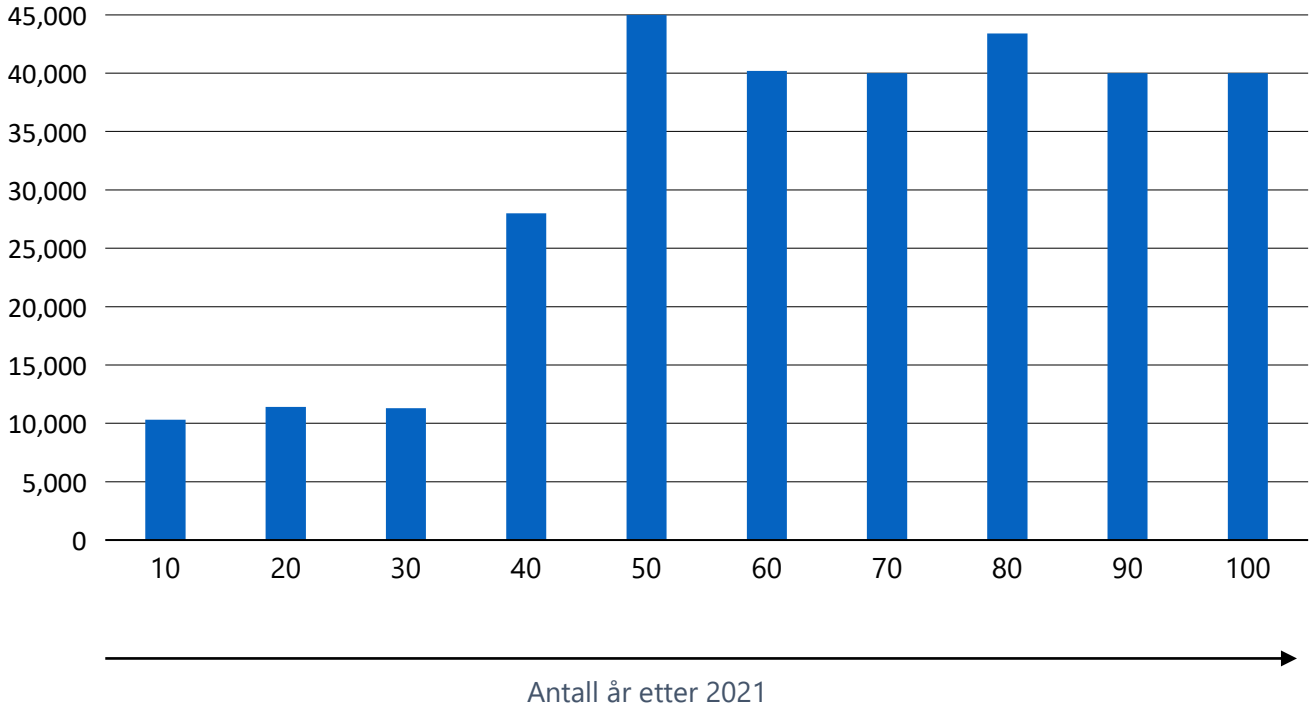

Nøkkel informasjon areal

Totalareal

~900,000 dekar

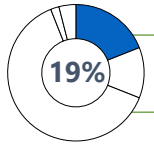

Produktiv skog	~189,000 daa

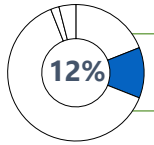

Øvrig skog/myr	~111,000 daa

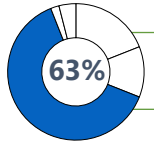

Uproduktivt areal	~565,000 daa

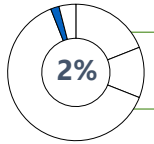

Vernet areal	~21,000 daa

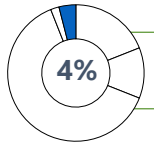

Vann	~35,000 daa

Source: Norskog 2021

Værdalsbruket AS

Skogkultur

Kontinuerlig skogkulturarbeid viktig!

Historikk skogkulturarbeid

Periode	Planting		Ungskogpleie	Total kostnad	Statsbidrag	Netto kostnad
	Antall	Dekar				
1945- 54	2 646 850	6 398	220 000	674 000	0	674 000
1955- 64	3 311 750	11 433	552 000	1 411 000	0	1 411 000
1965- 74	2 104 625	8 730	605 000	1 739 000	0	1 739 000
1975- 84	1 663 035	9 541	1 464 000	3 647 000	0	3 647 000
1985- 94	2 012 175	10 820	2 492 000	7 219 000	3 144 000	4 075 000
1995- 04	1 411 050	8 684	2 385 768	7 264 747	2 543 684	4 721 501
2005-14	927 900	8 490	2 201 437	7 041 668	2 008 111	5 033 557
2015-19	412 200	3 418	4 904 627	7 084 338	3 464 902	3 618 991
2020	32 800	205	1 994 263	2 235 419	1 225 080	1 010 341
2021	20 000	154	1 886 930	1 963 930	1 145 158	818 772
Sum	14 542 385	67 873	18 706 025	40 280 102	13 530 935	26 749 162

Kommentar

- Skogkultur vil fortsatt være et fremtidsrettet og svært viktig satsingsområde i arbeidet med å produsere tømmer av god kvalitet.
- Økt innsats siste 5 år med årlig behandling av 3000-5000 dekar for å dekke etterslep.

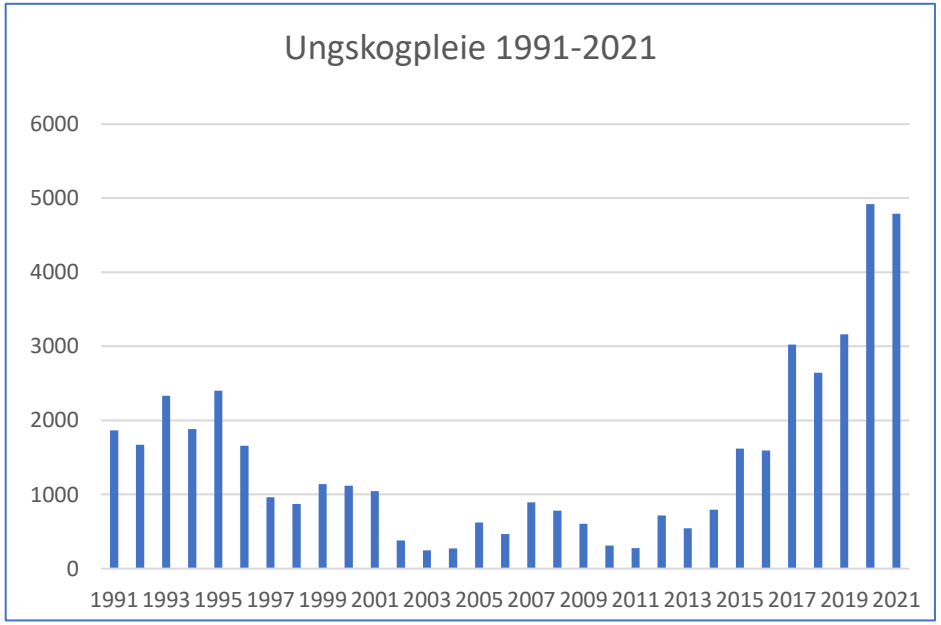

Værdalsbruket AS

Veier

- Avgjørende viktig

Kontinuerlig utbygging og vedlikehold av veier

Prioritet	Område	Volum	Kostnad	Lengde	Veiklasse	Kost_pr_m	Prioritet	Netto kost.
1	Nordengvegen	1000	1 904 940	1 587	3	1200	1	670 000
2	Nordengvegen	1000	691 554	692	7	1000	1	250 000
3	Bjartan	2000	1 403 257	1 169	4	1200	1	500 000
4	Vangstadvegen	2000	811 001	676	3	1200	1	290 000
5	Tinnsklumpan	8000	3 055 577	2 546	3	1200	1	1 000 000
6	Litjåvegen øst	5000	2 809 723	2 341	3	1200	2	980 000
7	Jerptjønnvegen	1500	1 064 952	1 331	3	800	2	380 000
8	Smeddidaln	1000	132 183	53	7	2500	1	50 000
9	Bellingsådalen	8000	6 427 590	5 356	3	1200	1	2 250 000
10	Revtjønnvegen	500	2 436 138	2 030	4	1200	1	850 000
		30 000	*20 736 914*	*17 782*				*7 220 000*

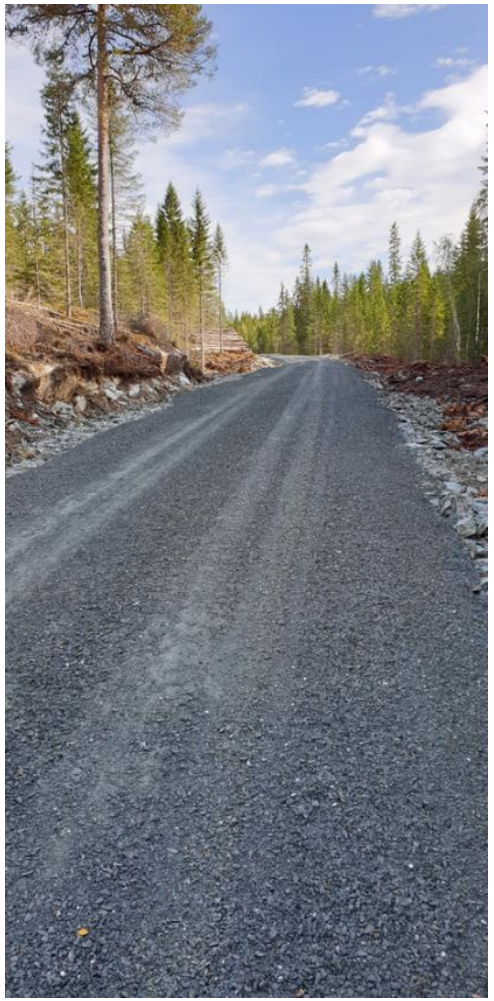

Hammer Skogtjenester AS engasjert i inntil 40% stilling
Egne ansatte på vedlikehold – betydelige investeringer i utstyr

Værdalsbruket AS

Utfordringer/ trusler

- Størrelsen på NMSK- potten, viktig for vår satsing på ungskogpleie og veger
- Kun volum i H.kl. 4-5 vektlegges ved tilskudd/ prioritering mellom veger. Næringa må starte bygging/ opprusting av veger før skogen er hogstmoden. Volum i H.kl. 3 burde vært vektlagt.
- Tilstrekkelig volum til regional industri neste 20 år
- Viktig å opprettholde konkurransen blant tømmerkjøperne, heller flere enn færre aktører
- Strengere regelverk (lover, forskrifter og sertifisering)
- Økende byråkratisering
- Mangel på entreprenører med kabelbane i regionen
- «Hvem som helst» kan registrere arter, ingen krav kvalitet
- Generelt dårlig kvalitet på mange miljøregistreringer skogbruket må hensynta i sin virksomhet
- Klimaendringer

Muligheter/ styrker

- Eier med tro på næringa - vilje og kapasitet til å investere
- Gode tømmerpriser og konkurranse om råstoffet
- Gode tilskuddsordninger så langt
- Industri som sørger for avsetning på alle sortiment
- Tilgang på uavhengige entreprenører
- Satsinga på Kvatninga er bra og viktig for skogbruket i regionen
- Viktig er også de investeringer som gjøres i skogindustrien – lokal/ regional foredling avgjørende viktig for verdien på skogen/ eiendommen